

VVD-betoog voor de Algemene Politieke Beschouwingen 2025-2026 – Gemeenteraad Heerlen

**Geachte voorzitter,
leden van de gemeenteraad,
beste Heerlenaren,**

VZ In deze raadszaal, in de vergaderingen en in de gesprekken die we voeren, komt steeds duidelijker naar voren dat de uitdagingen waarvoor wij staan groot zijn, maar dat zij niet groter zijn dan de kansen die we als stad kunnen grijpen.

De keuzes die we vandaag maken, bepalen niet alleen de begroting van 2026, maar leggen ook de basis voor de stad die we willen zijn in de komende decennia.

De VVD gelooft dat we deze kans moeten aangrijpen om een stad te bouwen die niet alleen financieel gezond is, maar ook sociaal sterk, innovatief en toekomstbestendig.

1. De strategische kracht van onderwijs en innovatie

Een van de grootste kansen die voor ons ligt, is de strategische positie die Heerlen inneemt binnen het onderwijslandschap. De aanwezigheid van gerenommeerde instellingen zoals de Open Universiteit, Zuyd Hogeschool, de Universiteit Maastricht en de RWTH is van onschatbare waarde voor onze stad. Deze onderwijsinstellingen richten zich steeds meer op Heerlen, met als gevolg dat er een positieve versnelling van onze lokale economie plaatsvindt. De samenwerking tussen onderwijs, innovatie en het bedrijfsleven is en blijft essentieel. Een stad waarin het onderwijs floreert draagt direct bij aan het thema wonen, werkgelegenheid en ondernemersklimaat.

De aanwezigheid, de komst en de groei van deze grote onderwijsinstellingen bieden ons de mogelijkheid om niet alleen onze kenniseconomie te versterken, maar ook om een nationale en internationale aantrekkingskracht uit te oefenen op zowel bedrijven als talenten. Deze synergie tussen onderwijs en de lokale economie kan alleen maar positief doorwerken als we als lokale overheid blijven faciliteren en investeren in de randvoorwaarden die dit succes mogelijk maken. Daarom moeten we als gemeente niet alleen de samenwerking met deze instellingen blijven versterken, maar ook zorgen voor de juiste infrastructuur en voorzieningen die het mogelijk maken om deze groei verder te ondersteunen. De VVD gelooft dat de gemeente een actieve rol moet spelen in het creëren van een innovatief klimaat waarin bedrijven, onderwijsinstellingen en studenten elkaar kunnen versterken. Als we de kansen die deze samenwerking biedt, optimaal willen benutten, moeten we blijven investeren in onze binnenstad, in het onderwijs en ondernemerschap.

2. Vergrijzing: een kans én uitdaging

De vergrijzing is een van de grootste maatschappelijke uitdagingen waar onze stad en het hele land mee te maken heeft. De VVD erkent dat deze vergrijzing in Heerlen, zoals in veel andere delen van Nederland, een gegeven is. De vergrijzing zal niet vanzelf verdwijnen, maar voor de VVD is het niet alleen een bedreiging; het is een kans. Een kans om onze stad toekomstbestendig te maken en te zorgen voor een samenleving waarin jongeren, gezinnen en ook ouderen goed kunnen wonen, werken en meedoen. De vergrijzing heeft echter wel impact, en deze impact moeten we serieus nemen.

Naar verwachting zal het aantal ouderen in Heerlen de komende jaren aanzienlijk toenemen. Dat betekent niet alleen meer zorgbehoeften, maar ook dat de bedrijfsvoering voor veel werkgevers en instellingen in de regio voor nieuwe vraagstukken zal komen te staan. De oplossing ligt voor ons in het creëren van een omgeving die niet alleen geschikt is voor ouderen, maar ook aantrekkelijk voor hen om hier te komen en te blijven wonen. Als VVD willen we daarom investeren, of beter gezegd een hogere prioriteit toekennen, in woningbouw voor senioren. We moeten bouwen voor de toekomst. Dat betekent woningen die afgestemd zijn op de wensen en behoeften van senioren: zoals drempelloze grondgebonden woningen, woningen met zorgvoorzieningen binnen handbereik, maar ook sociale woningen die betaalbaar blijven voor de ouderen. Het is niet alleen een financiële noodzaak, maar ook een morele verplichting om zo onze stad in te richten. De vergrijzing biedt namelijk ook een woonkans voor jongere generaties. Vrijgekomen woningen komen beschikbaar voor gezinnen en nieuwe bewoners van Heerlen. Doorstroming bevorderen in combinatie met nieuwbouw is misschien wel het belangrijkste instrument om onze woningmarkt en stad nadrukkelijker op de kaart te zetten. Deze kansen moeten we omarmen en in onze woningbouwplannen verweven, zodat we zowel nu als in de toekomst een stad hebben die iedereen welkom heet. In dit kader willen we ook de digitale toegankelijkheid van onze stad verbeteren, zodat alle bewoners, inclusief ouderen en mensen met een beperking, actief kunnen deelnemen aan het stadsleven. Hiervoor dienen wij vandaag een motie in die oproept op om de gemeentelijke digitale kanalen in 2026 volledig toegankelijk te maken. Dit is niet alleen een kwestie van wetgeving, maar vooral van het bieden van gelijke kansen voor iedereen, inclusief de ouderen die steeds meer afhankelijk zullen zijn van digitale diensten. Door te investeren in digitale toegankelijkheid, verbeteren we niet alleen de gebruiksvriendelijkheid voor mensen met een beperking, maar ook voor de bredere gemeenschap.

3. Woningbouw: sneller, beter, daadkrachtiger

Als we kijken naar de woningmarkt in Heerlen, dan zien we een duidelijke mismatch tussen vraag en aanbod. Er is te weinig aanbod voor de groeiende bevolking, zowel voor senioren als voor starters en gezinnen. De VVD vindt dat het bouwen van woningen in Heerlen sneller moet. De gemeente heeft al verschillende projecten in gang gezet, maar deze blijven vaak steken in goede voornemens, vertragingen door procedures of langlopende vergunningstrajecten. VZ Wanneer buigt het college de jarenlange vertragingen door onduidelijke processen en te lange goedkeuringsprocedures nu eens om? De ambitie van de gemeente om 7.000 woningen te realiseren vóór 2050 is een stap in de goede richting. Maar van de 5.688 woningen die in geprioriteerde projecten zijn opgenomen, zijn er tot nu toe slechts 850 vergund. 203 zitten in de vergunningsprocedure, en maar liefst 4.635 woningen bevinden zich nog in de fase vóór vergunningverlening. Dat betekent dat meer dan 80% nog niet eens in de vergunningsmolen zit. Dat is zorgwekkend.

Daarom moeten we als gemeente de ambitie durven uitspreken om de procedures te verkorten, door bijvoorbeeld vergunningsaanvragen sneller af te handelen en duidelijke tijdslijnen te stellen. De VVD pleit voor een prestatie-ambitiedocument waarin we als Heerlen naar de markt uitspreken én vastleggen dat bij indiening van een complete aanvraag ze binnen 10 weken, respectievelijk bij een uitgebreide procedure binnen 7 maanden, een omgevingsvergunning op de mat krijgen.

VZ Durf dit college het aan om dit met ons en de markt af te spreken?

Tot slot voorzitter over dit onderwerp: woningbouw is niet alleen belangrijk voor onze inwoners, maar ook voor onze werkgevers. Grote werkgevers zoals Zuyderland, Meander, APG, CBS en Medtronic zien een vergrijzingsgolf op zich afkomen.

Willen zij de continuïteit van hun bedrijfsvoering op orde houden moeten ze ten aanzien van hun werving en selectie in heel Nederland en in de Euregio aan de slag. Een belangrijke factor om hierin te kunnen slagen is als Heerlen een aantrekkelijke woonstad is. Het Woonfonds dat nu wordt voorbereid, biedt kansen, zeker als ook werkgevers bijdragen. En in het kader daarvan de vraag aan het college hoe is het hiermee gesteld? Welke private partijen zijn al aangehaakt?

4. Het ondernemershuis: een motor voor de economie

Als we willen dat Heerlen een stad blijft waar mensen willen wonen, werken en ondernemen, dan moeten we ook aandacht besteden aan het ondernemersklimaat.

De VVD gelooft dat de stad niet kan groeien zonder een bloeiend bedrijfsleven.

Het ondernemershuis, dat in Heerlen al is opgezet, speelt hierbij een cruciale rol.

De VVD pleit om dit ondernemershuis nog meer om te bouwen tot dé plek voor ondernemers en initiatiefnemers die zich hier met hun bedrijf willen vestigen.

Een inspirerende one-stop-shop waar je eenvoudig, met een vaste coach die je vergunningen regelt, slimme subsidie-informatie vindt, kennis deelt, en waardevolle connecties legt met andere bedrijven – zowel online als op locatie. Dit actief vermarkten vergroot de kansen voor Heerlen en zet ondernemers aan om hun activiteiten verder te ontwikkelen in onze stad. Kan het college toezeggen of ze dit businessmodel verder willen uitwerken?

5. Veiligheid: zichtbaarheid en verbeterde handhaving

Veiligheid is een van de belangrijkste pijlers van een leefbare stad. De Heerlenaren en ondernemers hebben de afgelopen jaren te maken gehad met stijgende cijfers van overlast. De VVD vindt dat het veiligheidsgevoel van de inwoners en die van ondernemers in Heerlen versterkt moet worden. Dit betekent niet alleen het bestrijden van zware criminaliteit, maar ook het verminderen van de overlast die zoveel mensen in onze stad ervaren. Uit de veiligheidsanalyse van de gemeente blijkt dat er in de periode 2019-2022 een substantiële stijging is van meldingen van overlast, met name door verwarde personen, burengerucht en drank- en drugsoverlast. Dit heeft een grote invloed op het veiligheidsgevoel. Het is van groot belang dat we deze vormen van overlast actief blijven aanpakken. De VVD pleit in dat kader voor een vereenvoudigd meldpunt voor kleinere misdrijven en overlast, zodat bewoners en ondernemers snel en gemakkelijk meldingen kunnen doen. Omdat cijfers leidend zijn voor het maken van beleid dient de VVD een motie in om in samenspraak met ondernemers een eenvoudig meldpunt te installeren. Daarnaast willen we als VVD dat de zichtbare veiligheid in de stad wordt vergroot. Dit kan door te investeren in een BOA-Parkstadpool alsook de uitbreiding van het Heerlens BOA-team naar 50 fte. Zichtbaarheid op straat is essentieel zodat er sneller ingegrepen kan worden bij incidenten. Maar niet alleen dat voorzitter. Uit het werkveld vernemen we ook dat de communicatie tussen politie en BOA's beter kan. Ook hier dient de VVD een motie over in.

6. Werkgelegenheid: van bijstand naar werk

VZ Dit is het laatste onderwerp in mijn beschouwing. Weliswaar kort maar wel een belangrijke met een oproep aan het college. Het aantal bijstandsgerechtigden in Heerlen blijft te hoog. Ondanks de inspanningen van de Bovengrondse Vakschool, zien we geen substantiële afname in het aantal bijstandsgerechtigden. De VVD vindt dat hier echt verandering in moet komen. Wij willen dat het aantal bijstandsgerechtigden in Heerlen vanaf 2028 teruggebracht wordt tot maximaal 3.000, en in 2030 tot 2.000. Dit zou in onze ogen meer dan een ambitie moeten zijn voor onze stad. Durf het college het aan om die ambitie keihard uit te spreken naar onze inwoners?

Ik dank u voor uw de aandacht in 1^e termijn.